

VIDS

Vereniging van Inheemse Dorpshoofden in Suriname

Verl. Gemenelandsweg 18d, Paramaribo, Suriname tel. 597 520130 fax. 597 520131, e-mail: vids@sr.net

Resoluties Vijfde VIDS Conferentie

- I. Acceptatie verslag VIDS bestuur en Bureau VIDS
- II. Huldiging van oud-bestuursleden van de VIDS
- III. Grondenrechten
- IV. Erkenning traditioneel gezag
- V. Versterking dorpsbestuur
- VI. Dorpsontwikkeling
- VII. Nieuw VIDS bestuur
- VIII. Werkplan
- IX. Dank aan gastdorpen

I. Acceptatie verslag VIDS bestuur en Bureau VIDS

De Inheemse dorpshoofden van Suriname zijn in vergadering bijeen geweest tijdens de Vijfde Conferentie van de Vereniging van Inheemse Dorpshoofden in Suriname (VIDS) van 2 tot en met 6 november 2005 te Washabo, Section en Apoera te West-Suriname; met volledige participatie van dorps hoofdassistenten (basja's), vertegenwoordigers van vrouwenorganisaties en vertegenwoordigers van jongerenorganisaties, en verder in aanwezigheid van verscheidene inheemse organisaties en andere participanten.

We hebben het verslag aangehoord van het aftredende bestuur van de Vereniging van Inheemse Dorpshoofden in Suriname (VIDS) en van de stichting Bureau VIDS over de afgelopen periode sinds de vorige VIDS Conferentie in 2002 te Powakka, district Para.

We besluiten:

1. Wij keuren het inhoudelijk en financieel verslag over de afgelopen periode goed en spreken onze tevredenheid uit over de resultaten die in de afgelopen periode zijn bereikt door het uittredende VIDS bestuur en het Bureau VIDS
2. We zijn vooral tevreden met het feit dat de dorps hoofdenconferentie ook de actieve participatie had van vrouwen en jongeren alsook van andere inheemse organisaties, hetgeen we beschouwen als een positieve groei van VIDS
3. Ter verdere professionalisering en verbetering van het functioneren van het VIDS bestuur en Bureau VIDS, worden de volgende aanbevelingen gedaan:
 - i. Verbeteren communicatie:
 - a. Instellen van een communicatieunit binnen het Bureau VIDS
 - b. Instellen van een landelijk Inheems radiostation voor zover mogelijk
 - c. Beter gebruik maken van de radiozenders
 - d. Dorps hoofden moeten contact blijven onderhouden met het Bureau

- e. De dorpsleiding moet volk goed geïnformeerd houden over activiteiten VIDS
 - f. Het Bureau VIDS moet zo nodig werkgroepen en commissies instellen in geval van beperkte menskracht binnen het Bureau
 - g. Bij de communicatie moet gebruik gemaakt worden van andere Inheemse talen (Wayana, Trio)
- ii. Financiële rapportages dienen tijdig en in elk geval tijdens de VIDS conferentie gepresenteerd te worden

II. Huldiging van oud-bestuursleden van de VIDS

De Inheemse dorpschoufden van Suriname zijn in vergadering bijeen geweest tijdens de Vijfde Conferentie van de Vereniging van Inheemse Dorpschoufden in Suriname (VIDS) van 2 tot en met 6 november 2005 te Washabo, Section en Apoera te West-Suriname; met volledige participatie van dorpschoufdeassistenten (basja's), vertegenwoordigers van vrouwenorganisaties en vertegenwoordigers van jongerenorganisaties, en verder in aanwezigheid van verscheidene inheemse organisaties en andere participanten.

Wij hebben met grote tevredenheid het verslag aangehoord van het uittredende VIDS bestuur en Bureau VIDS en we hebben het werk van deze mensen ook gevolgd in de afgelopen jaren, met name de heren: Ricardo Pane, Ronald Karwofodi, Charles Arumjo, Miep Pelenapin, Ricardo Mackintosh, Henri Zaalman, Ronald Biswane, Euka Oochpatapo.

We gebruiken deze gelegenheid om namens onze inheemse volkeren, deze oud-bestuursleden te huldigen en bedanken voor hun onbaatzuchtige inzet, het verdedigen van de rechten van onze volkeren, het beschermen van onze belangen en het ondersteunen van onze inspanningen voor ontwikkeling van onze volkeren. In deze resolutie leggen we onze waardering voor deze mensen vast, nu en voor ons nageslacht.

III. Grondenrechten

De Inheemse dorpschouften van Suriname zijn in vergadering bijeen geweest tijdens de Vijfde Conferentie van de Vereniging van Inheemse Dorpschouften in Suriname (VIDS) van 2 tot en met 6 november 2005 te Washabo, Section en Apoera te West-Suriname; met volledige participatie van dorpschouftassistenten (basja's), vertegenwoordigers van vrouwenorganisaties en vertegenwoordigers van jongerenorganisaties, en verder in aanwezigheid van verscheidene inheemse organisaties en andere participanten.

We kennen de gevallen en dit is opnieuw bevestigd in de verslagen van alle inheemse dorpen en regio's in Suriname tijdens deze conferentie, over hoe onze rechten op onze eigen grondgebieden worden geschonden door opeenvolgende regeringen en overheden, namelijk door zonder onze inspraak en instemming, gronden uit te geven voor concessies aan bedrijven, grondbrieven uit te geven in onze collectieve gronden, natuurreservaten en andere beschermde gebieden in te stellen.

We herbevestigen eerdere resoluties, onder andere van de Vierde VIDS Conferentie, waaronder:

- Grondenrechten vormen een onderdeel van onze rechten als Inheemse Volken. Als Inheemse Volken hebben we rechten op zelfbeschikking; rechten op onze gronden die we al eeuwen lang bewonen, gebruiken en beheren; recht op onze eigen cultuur en cultuurbelevingen; recht op onze eigen gezagsstructuren en rechtssysteem; recht op ontwikkeling en recht om onze eigen ontwikkeling te bepalen; recht om goed geïnformeerd te worden en vrijelijk onze eigen beslissingen te nemen, inclusief 'nee' mogen zeggen
- De grond en alle natuurlijke hulpbronnen in en op de grond, inclusief in de lucht en alle wateren, behoren de inheemse volken toe. We hebben onze rechten hierop nooit opgegeven en erkennen niet dat de kolonistoren en nieuwe kolonistoren eigendomsrechten hierop hebben
- Besluiten over de grond en natuurlijke hulpbronnen in inheemse gebieden moeten door de inheemse volken zelf worden genomen
- De bestaande strategie en het proces voor de erkenning van grondenrechten zoals ingezet door de VIDS zal onverkort worden voortgezet, met name de bredere bewustwording, demarcatieprojecten en juridische stappen, zowel nationaal als internationaal, met erkenning van de grondenrechten in Oost-Suriname als testcase, en trekken van lering uit de manier waarop de grondenrechtenkwestie in andere landen is aangepakt
- Onze eigen deskundigheid over grondenrechten zal verder worden versterkt
- De inheemse gebieden zullen bij juridische erkenning van onze rechten, verder beheerd worden door de inheemsen volken in de desbetreffende gebieden zelf, samen met de traditionele inheemse autoriteiten en ondersteund door relevante deskundigen. Dit omvat ook het beheer en besluiten over natuurlijke hulpbronnen, natuurreservaten, bestaande concessies, en dergelijke
- VIDS moet de dorpen ondersteunen bij gesprekken en processen met betrekking tot de grondenrechten
- De solidariteit die gedemonstreerd is tijdens de Vijfde VIDS Conferentie moet vastgehouden worden
- Inheems kader wordt opgeroepen om zich te voegen bij de strijd voor de rechten van de Inheemse Volken
- Het proces van bewustwording en informatie aan het volk zal worden gecontinueerd.

De participanten van de Vijfde VIDS Conferentie zijn vastbesloten de strijd voor erkenning van onze rechten als Inheemse Volken en met name de juridische erkenning van onze grondenrechten onverkort voort te zetten. Wij twijfelen niet eraan dat we deze rechten hebben, zelfs al zijn ze nog niet schriftelijk erkend, en we zullen er ook naar handelen en ons als zodanig opstellen.

IV. Erkenning traditioneel gezag

De Inheemse dorpschoufden van Suriname zijn in vergadering bijeen geweest tijdens de Vijfde Conferentie van de Vereniging van Inheemse Dorpschoufden in Suriname (VIDS) van 2 tot en met 6 november 2005 te Washabo, Section en Apoera te West-Suriname; met volledige participatie van dorpschoufdeassistenten (basja's), vertegenwoordigers van vrouwenorganisaties en vertegenwoordigers van jongerenorganisaties, en verder in aanwezigheid van verscheidene inheemse organisaties en andere participanten.

Om te bereiken dat ons traditioneel Inheems Gezag de juiste erkenning krijgt, zowel van het eigen volk als van anderen zoals regering en overheid, besluiten wij de volgende acties te ondernemen of aanbevelingen te doen:

- Het gezag zal zelf respect moeten afdwingen, door hun eigen respectabel gedrag
- Een dorpschoufde moet zich onderscheiden:
 - door zijn of haar voorbeeldig gedrag
 - door het dragen van traditionele kostuums bij publieke gelegenheden
 - door het plaatsen van een Surinaamse vlag met de twee inheemsen erop bij zijn/haar woning
- Het traditioneel gezag moet in de Grondwet en in andere wettelijke regelingen worden opgenomen
- BO's, RR en DR leden dienen zich respectvol te gedragen tegenover de dorpsleiding en staan niet daarboven
- De dorpschoufden zullen door VIDS voorzien worden van een badge
- De dorpschoufden zullen door het Bureau VIDS voorzien worden van een Wetboek van Strafrecht
- De financiële tegemoetkoming voor dorpsbestuursleden moet aangepast worden
- De installatie en vergoeding van dorpsbestuursleden moet terugwerken tot aan de datum van hun aanwijzing door het volk
- De vergoeding aan dorpschoufden moet ook na hun aftreden gecontinueerd worden, net zoals ministers pensioen ontvangen al zijn ze maar een jaar minister geweest
- Werken aan bewustwording van andere groepen in de Surinaamse samenleving
- Overheids – en andere delegaties, inclusief gewapende machten, dienen tijdig afspraken te maken indien ze de dorpsbesturen wensen te bezoeken
- Niet de overheid maar de VIDS zelf dient nieuw-gekozen dorpschoufden te voorzien van de nodige emolumenten.

V. Versterking dorpsbestuur

De Inheemse dorpschoufden van Suriname zijn in vergadering bijeen geweest tijdens de Vijfde Conferentie van de Vereniging van Inheemse Dorpschoufden in Suriname (VIDS) van 2 tot en met 6 november 2005 te Washabo, Section en Apoera te West-Suriname; met volledige participatie van dorpschoufdeassistenten (basja's), vertegenwoordigers van vrouwenorganisaties en vertegenwoordigers van jongerenorganisaties, en verder in aanwezigheid van verscheidene inheemse organisaties en andere participanten.

Ter versterking van het traditioneel gezag worden de volgende besluiten genomen:

- Een dorpschoufde moet aan bepaalde eisen voldoen:
 - Verantwoordelijk zijn
 - Respect afdwingen
 - Zijn of haar inheemse cultuur goed beheersen en uitdragen
 - Geen geheimen hebben voor het volk; transparant handelen
 - Een goede reputatie hebben
 - Moet kunnen samenwerken met iedereen
 - Geen ander werk hebben
 - Moet in het dorp wonen
- Een dorpschoufde moet op traditionele wijze worden aangewezen, namelijk unaniem en na onderling overleg van het volk, zo nodig onder leiding van ouderen. Deze wijze van aanwijzing moet schriftelijk worden vastgelegd
- De zittingsduur van een dorpsbestuur is niet aan tijd gebonden. Er moeten wel periodieke evaluaties van het functioneren van het dorpsbestuur plaatsvinden waarbij het dorpschoufde zijn of haar mandaat teruggeeft zodat de mogelijkheid bestaat dat het volk iemand anders aanwijst of dezelfde persoon nogmaals mandaat geeft
- Goed opgeleid kader moet nu reeds worden gevormd voor de toekomst. De mogelijkheid moet worden bekeken voor het opzetten van een internaat in Paramaribo
- Regelmatige dorpsvergaderingen (voorbeeld Galibi) moeten gehouden worden waarbij besluiten zoveel mogelijk in unanimitie worden aangenomen. Voor het nemen van zwaarwichtige besluiten moet het volk altijd geraadpleegd worden
- Het dorpschoufde moet taken delegeren en niet proberen alles zelf te doen
- Het wordt aanbevolen om een dorpsreglement te ontwikkelen waarin dit soort zaken zijn opgenomen
- Trainingen organiseren voor dorpschoufden, basja's, kaderleden en dorpsorganisaties o.a. versterking van managementkwaliteiten, verslaglegging, communicatievaardigheden
- Dorpelingen moeten voortdurend aangemoedigd worden om vergaderingen bij te wonen en input te geven bij dorpsactiviteiten
- Er moet cultuuronderwijs verzorgd worden voor de versterking van de eigen cultuur
- De installatie van dorpsbestuurleden door de overheid dient versneld te geschieden
- VIDS moet een dorpschoufde erkennen zodra hij of zij gekozen is door het volk
- Dorpen moeten een eigen kas opbouwen, onder andere door contributies van het volk en bedrijven die daar opereren

VI. Dorpsontwikkeling

De Inheemse dorpschoufden van Suriname zijn in vergadering bijeen geweest tijdens de Vijfde Conferentie van de Vereniging van Inheemse Dorpschoufden in Suriname (VIDS) van 2 tot en met 6 november 2005 te Washabo, Section en Apoera te West-Suriname; met volledige participatie van dorpschoufdeassistenten (basja's), vertegenwoordigers van vrouwenorganisaties en vertegenwoordigers van jongerenorganisaties, en verder in aanwezigheid van verscheidene inheemse organisaties en andere participanten.

Om de ontwikkeling van de dorpen versneld ter hand te nemen worden door de conferentie de volgende besluiten genomen:

- De dorpen moeten zelf ontwikkelingsprojecten opstarten en uitvoeren
- VIDS wordt gezien als één van de schakels van ontwikkeling, en heeft een bemiddelende en begeleidende rol bij het ondernemen van dorpsprojecten en bij het zoeken of administreren van fondsen van donors. VIDS moet echter niet automatisch in de uitvoering participeren.
- VIDS dient dorpsbesturen te begeleiden voor zover nodig, tot ze zelfstandig kunnen werken
- Hiervoor moet VIDS ook de nodige trainingen doen verzorgen, zoals managementtrainingen, computertrainingen, projectschrijven
- Inheems kader dat nu geen bemoeienis heeft met de inheemse organisaties moet beter worden ingezet, onder andere inheemse organisaties in Nederland
- Op het Bureau VIDS moet een computer ter beschikking zijn om brieven of projecten te kunnen invoeren en printen
- VIDS dient een lijst met betrouwbare donors bij te houden
- Het dorpschoufde moet zich meer open stellen voor aanbevelingen en commentaren van jongeren en vrouwen
- Ouderen dienen jongeren de ruimte te geven om ook dorpschoufde of assistent te worden. Ouderen moeten ruimte maken maar wel beschikbaar blijven voor advies, bijvoorbeeld middels een ouderenraad
- Jongeren moeten zich meer met organisatiewerk bezig houden om ervaring op te doen

VII. Nieuw VIDS bestuur

De Inheemse dorpschoufden van Suriname zijn in vergadering bijeen geweest tijdens de Vijfde Conferentie van de Vereniging van Inheemse Dorpschoufden in Suriname (VIDS) van 2 tot en met 6 november 2005 te Washabo, Section en Apoera te West-Suriname; met volledige participatie van dorpschoufdeassistenten (basja's), vertegenwoordigers van vrouwenorganisaties en vertegenwoordigers van jongerenorganisaties, en verder in aanwezigheid van verscheidene inheemse organisaties en andere participanten.

De participanten hebben gesproken en een besluit genomen over het profiel waaraan de leden van het VIDS bestuur moeten voldoen. Hierbij wordt rekening gehouden met het feit dat de zuidelijke dorpen hebben een wat ander systeem hebben van kapiteins, hoofdkapiteins en granman. De granman is een stamhoofd en geen dorpschoufd en doet als zodanig niet mee aan de aanwijzing van het VIDS bestuur.

Wat betreft vertegenwoordiging van dorpschoufden die niet aanwezig zijn:

- Een dorpschoufd kan zich laten vertegenwoordigen door iemand anders uit het traditioneel gezag (basja's), die met stemrecht kan participeren in alle activiteiten van de VIDS Conferentie. Een afgevaardigde die zelf geen lid is van het traditioneel gezag (dorpschoufd of basja) heeft geen stemrecht bij de besluitvorming over het nieuw VIDS bestuur maar kunnen middels applaus wel hun instemming en ondersteuning laten blijken
- Als een dorpschoufd afwezig is kan hij of zij niet worden voorgedragen als kandidaat voor het VIDS bestuur

Met betrekking tot de aanwijzingsprocedure van het VIDS bestuur wordt het volgende besloten:

- In het belang van een goede regionale spreiding en gelet op het vele werk zal het VIDS bestuur uit maximaal negen leden bestaan en wel volgens de volgende vertegenwoordiging:
 - 2 uit Marowijne gebied
 - 2 uit Para gebied
 - 1 uit Gran Kreek - Colombia – Maho gebied
 - 1 uit Wayambo gebied
 - 1 uit West Suriname gebied
 - 2 uit Zuid Suriname gebied

De aanwijzingsprocedure is als volgt vastgesteld:

- Er wordt een lijst gemaakt van alle aanwezige dorpschoufden of hun vertegenwoordiger
- Hieruit wordt een Aanwijzingscommissie ingesteld bestaande uit drie dorpschoufden die zelf geen kandidaat zijn voor een bestuursfunctie
- De verschillende regio's zullen onderling hun regionale bestuursleden voor het bestuur VIDS voordragen
- De Aanwijzingscommissie zal hearings houden onder de aanwezige dorpschoufden of diens vertegenwoordiger bij afwezigheid van het dorpschoufd over mogelijke kandidaten voor een bestuursfunctie
- De Aanwijzingscommissie zal op basis van deze eerste hearingsronde een lijst maken met alle voorgedragen kandidaten
- In de tweede ronde worden de voorgedragen kandidaten aan alle stemgerechtigde dorpschoufden of vertegenwoordigers voorgelegd, ter bekrachtiging

- Hierna deelt de Aanwijzingscommissie het resultaat van de hearings mee in de plenaire vergadering
- De plenaire vergadering zal door middel van opstaan en/of applaus haar goedkeuring van het nieuw aangewezen bestuur laten blijken.

Met gebruikmaking van boven omschreven procedure is unaniem besloten de volgende personen aan te wijzen als leden van het VIDS bestuur, terwijl binnen het nieuwe bestuur de overige bestuursfuncties verder onderling verdeeld zijn.

Functie	Naam	Dorp	Regio
Voorzitter	Ricardo Pane	Christiaankondre	Marowijne
Ondervoorzitter	Lesley Artist	Redi Doti	Para
Secretaris	Charles Arumjo	Bigi Poika	Para
Penningmeester	Carlo Lewis	Apoera	West
Tweede penningmeester	Jonah Gunther	Erowarte	Marowijne
Commissaris	Miep Pelenapin	Kawemhaken	Zuid
Commissaris	Sanaupe Moshesi	Tepu	Zuid

VIII. Werkplan

De Inheemse dorpschoufden van Suriname zijn in vergadering bijeen geweest tijdens de Vijfde Conferentie van de Vereniging van Inheemse Dorpschoufden in Suriname (VIDS) van 2 tot en met 6 november 2005 te Washabo, Section en Apoera te West-Suriname; met volledige participatie van dorpschoufdeassistenten (basja's), vertegenwoordigers van vrouwenorganisaties en vertegenwoordigers van jongerenorganisaties, en verder in aanwezigheid van verscheidene inheemse organisaties en andere participanten.

De conferentie heeft kennis genomen van het raamwerk van het VIDS werkplan voor de komende periode en heeft het Bureau VIDS en het nieuwe bestuur van de VIDS gevraagd dit werkplan verder gedetailleerd uit te werken en zo spoedig mogelijk aan de VIDS leden voor te leggen.

IX. Dank aan gastdorpen

De Inheemse dorpschoufden van Suriname zijn in vergadering bijeen geweest tijdens de Vijfde Conferentie van de Vereniging van Inheemse Dorpschoufden in Suriname (VIDS) van 2 tot en met 6 november 2005 te Washabo, Section en Apoera te West-Suriname; met volledige participatie van dorpschoufdeassistenten (basja's), vertegenwoordigers van vrouwenorganisaties en vertegenwoordigers van jongerenorganisaties, en verder in aanwezigheid van verscheidene inheemse organisaties en andere participanten.

De participanten van de Vijfde VIDS Conferentie spreken hierbij hun grote waardering en erkentelijkheid uit voor de gastvrijheid van de dorpschoufden, overige dorpsbestuursleden en het volk van de gastdorpen Washabo, Section en Apoera, en voor hun inzet om de conferentie tot een succes te maken. Speciale dank gaat naar de dorpschoufden Ricardo Mackintosh, Nado Aroepa en Carlo Lewis, de vrouwen en mannen van de keuken, de mensen die de kampen hebben aangelegd, de geluidsman en alle anderen die deze conferentie mogelijk hebben gemaakt en ons verblijf in West-Suriname onvergetelijk hebben gemaakt.

Deze resoluties zijn besproken en unaniem aangenomen tijdens de plenaire vergadering van de Vijfde VIDS Conferentie op zaterdag 5 november 2005.